

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра спортивної медицини, здоров'я людини

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ В ТРАВМАТОЛОГІЇ

галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва)

спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
(шифр і назва спеціальності)

ОПП: Фізкультурно-спортивна реабілітація

інститут, факультет, відділення: факультет фізичної культури і спорту та факультет
післядипломної та заочної освіти
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

Робоча програма з дисципліни – «Фізична реабілітація в травматології» для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт (ОПП фізкультурно-спортивна реабілітація).

V с. (денна форма навчання), (заочна форма навчання)

Розробник: професор, д. мед. н., Романчук О. П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спортивної медицини, здоров'я людини

Протокол від 28 серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри спортивної медицини, здоров'я людини

_____ (доц. Будзин В.Р.)
« » _____ 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3,0	галузь знань <u>01 – освіта</u> (шифр і назва напрямку підготовки)	Нормативна	
	спеціальність <u>017 – фізична культура та спорт (фізкультурно-спортивна реабілітація)</u> (шифр і назва спеціальності) (шифр і назва)		
	Модулів - 1		
Змістових модулів - 3	Спеціальність (професійне спрямування): - фізкультурно-спортивна реабілітація	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>не передбачено</u> (назва)		2021-й	2022-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,5		V-й	
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	
		Практичні	
		28 год.	
		Лабораторні	
		0 - год.	
		Самостійна робота	
	46 год.		
	Індивідуальні завдання:		
	0 – год.		
	Вид контролю: диф.залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48,9 %

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Фізична реабілітація в травматології» є нормативною дисципліною для спеціальності «017 – фізична культура та спорт (фізкультурно-спортивна реабілітація)», яка викладається в V семестрі на третьому курсі в обсязі 3,0 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS), обсягом 44 години аудиторних занять, з яких 16 годин лекцій, 28 годин практичних занять і 46 години самостійної роботи. Курс підсумовується диференційованим заліком. Навчальна дисципліна спрямована на оволодіння необхідними загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, формування системи професійних знань, методичних вмінь, навичок і комунікацій, що необхідні фахівцям з фізичної культури у питаннях фізичної реабілітації осіб, що займаються фізичною культурою, для вирішення практичних проблем, пов'язаних з травматичними пошкодженнями опорно-рухового апарату.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фізична реабілітація в травматології» складена у відповідності з наступними нормативними документами:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Наказ МОН України від 16.10.2009 за №943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»;

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фізична реабілітація в травматології» – є принципи управління процесом фізичної реабілітації осіб, що займаються фізичною культурою, засоби та методи фізичної реабілітації під час відновлення після травм опорно-рухового апарату.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна базується на попередньо вивчених в середній загальноосвітній школі таких предметів, як «загальна біологія», «біологія людини», «основи здоров'я»; у ЗВО інтегрується з такими дисциплінами, як «анатомія людини», «біомеханіка»; «фізіологія», «основи медичних знань», «патологічна фізіологія», «фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів», а також закладає основи для подальшого засвоєння профільних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь та навичок застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Фізична реабілітація в травматології» – є здобуття студентами загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, формування системи професійних знань, методичних вмінь, навичок і комунікацій, що необхідні фахівцю з фізичної культури під час реабілітації осіб після травм та пошкоджень опорно-рухового апарату, а також засвоєння обсягу відповідальності за результати власної праці, що є невід'ємною складовою їх професійної діяльності.

Мета впливає із цілей освітньої-професійної програми підготовки випускників фізкультурного ЗВО та визначається змістом тих системних знань та умінь, якими повинен оволодіти бакалавр з фізичної культури зі спеціалізацією фізкультурно-спортивна реабілітація.

Основні завдання вивчення дисципліни «Фізична реабілітація в травматології»:

сформувати у студентів систему практичних умінь та навичок із застосування засобів фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату, які в певній

мірі визначають рівень і ступінь їх освіти, а також рівень їх майбутньої професійної компетентності;

навчити майбутнього спеціаліста інтегрувати знання, одержані в процесі теоретичного навчання, а також знаходити шляхи реалізації міжпредметних зв'язків в практичній діяльності.

Завдання:

- сформувати у студентів уявлення про функціональні зміни, які виникають в різних ланках опорно-рухової системи людини у випадках травм;

- ознайомити студентів з основними розділами травматології, методами діагностики, контролю, консервативного та оперативного лікування;

- оволодіти основними методами фізикального обстеження травматологічних хворих та мати загальні поняття про виконання та інформативність інструментальних методів обстеження;

- сформувати у студентів здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, пов'язані з фізичною реабілітацією при травмах опорно-рухового апарату, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні патологічні процеси та порушення діяльності організму при травмах опорно-рухового апарату;
- загальні правила обстеження при травмах опорно-рухового апарату;
- володіти уявленням про догляд за травматологічними хворими на основі принципів лікувально-охоронного режиму і дотримання правил деонтології;
- механізми перебігу відновних процесів у кітковій та сполучній тканинах;
- застосування фізичних вправ при травмах опорно-рухового апарату з урахуванням знань біомеханіки та фізіології м'язової системи.

вміти:

- пояснити, пацієнтам/клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної реабілітації, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я при заняттях фізичною культурою;
- виконувати базові компоненти реабілітаційного обстеження хворих з травмами опорно-рухового апарату: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати;
- допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної реабілітації;
- ефективно реалізовувати програму фізичної реабілітації;
- забезпечувати відповідність заходів фізичної реабілітації функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта;
- проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати;
- навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці ускладнень, травм, неповносправності, якнайшвидшому поверненню до активних занять фізичною культурою;
- надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
-

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Загальні засади фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату

Тема 1. Вступ до «фізичної реабілітації в травматології»

Поняття реабілітації. Загальні аспекти реабілітації, та їх характеристика. Місце фізичного реабілітолога в мультидисциплінарній команді. Види втручань. Засоби та методи фізичної реабілітації. Принципи обстеження хворого з травмою опорно-рухового апарату. Збір анамнезу, соматоскопія, антропометрія. Дослідження стану та функцій опорно-рухового апарату. Суб'єктивні та об'єктивні методи обстеження. Гоніометрія. Поняття. Принципи вимірювання. Нормативні значення амплітуди рухів у великих суглобах. Обмеження рухливості в суглобах. Класифікація. Мануальне м'язове тестування. Принципи застосування та документування результатів.

Тема 2. Травми і ушкодження опорно-рухового апарату

Загальна характеристика травм. Поняття про травматичну хворобу, фази перебігу. Види травм опорно-рухового апарату. Класифікація. Загальні особливості перебігу. Пошкодження зв'язок, сухожилків, м'язів, переломи кісток, іммобілізація, як метод лікування. Характеристика. Принципи застосування. Терміни іммобілізації при різних травмах. Структура травм в практиці фізичного виховання та спорту.

Тема 3. Особливості застосування фізичних засобів реабілітації при травмах та ушкодженнях опорно-рухового апарату

Етапи та періоди реабілітації в травматології. Загальні принципи реабілітації в різні періоди. Протипокази. Поняття про руховий режим. Види втручань. Особливості фізичної реабілітації при оперативних втручаннях.

Змістовий модуль 2. Фізична реабілітація при травмах окремих ланок опорно-рухового апарату

Тема 4. Фізична реабілітація при ушкодженнях верхньої кінцівки.

Фізична реабілітація при ушкодженнях плечового суглобу. Поняття про ім'піджмент синдром. Можливості фізичної реабілітації при звичних вивихах плеча. Особливості застосування терапевтичних вправ. ФР при переломах різних ділянок плечової кістки, внутрішньосуглобових переломах ліктьового суглобу, променевої та ліктьової кісток, кісток кисті, ушкодженнях сухожилків кисті. Особливості застосування терапевтичних вправ. Засоби ФР. Контроль ефективності.

Тема 5. Фізична реабілітація при ушкодженнях кісток, суглобів нижньої кінцівки та тазу

ФР при ушкодженнях нижньої кінцівки. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності. ФР при травмах колінного суглобу (пошкодження менісків, хрестоподібних зв'язок), при травмах гомілковостопного суглобу, пошкодженнях ахілового сухожилка, переломах

стегнової, велико- та малогомілкової кісток, кісток стопи. ФР при переломах шийки стегна. Поняття про ендопротезування кульшового суглобу. Особливості ФР. ФР при вивихах стегна. Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ. ФР при пошкодженнях таза. Типи пошкоджень таза. Ускладнення пошкоджень таза. Завдання та періоди реабілітації при консервативному та оперативному лікуванні переломів таза.

Тема 6. Фізична реабілітація при травмах та ушкодженнях хребта.

Класифікація ушкоджень хребта. Діагностика. Завдання та засоби фізичної реабілітації при неускладнених переломах хребта. Поняття про вивихи та підвивихи хребців. Функціональний метод лікування стабільних переломів хребта. Терміни іммобілізації при неускладнених переломах хребта.

Змістовий модуль 3. Допоміжні засоби у фізичній реабілітації при травмах опорно-рухового апарату

Тема 7. Технічні засоби у фізичній реабілітації

Технічні засоби у фізичній реабілітації. Вимоги до технічних засобів. Ортезування. Класифікація ортезів. Покази. Особливості обстеження при призначенні ортезів. Обстеження ортезу, навчання при ортезуванні. Поняття про протезування. Класифікація протезів. Покази. Протипокази. Навчання. Допоміжні засоби пересування при травмах та ушкодженнях опорно-рухової системи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	разом	у тому числі				
л		ла	пр	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
<u>Змістовий модуль 1</u>						
Тема 1. Вступ до «фізичної реабілітації в травматології»	24	4	-	8	-	12
Тема 2. Травми і ушкодження опорно-рухового апарату	12	2		2		8
Тема 3. Особливості застосування фізичних засобів реабілітації при травмах та ушкодженнях опорно-рухового апарату	12	2		4		6
<u>Змістовий модуль 2</u>						
Тема 4. Фізична реабілітація при ушкодженнях верхньої кінцівки	10	2		4		4
Тема 5. Фізична реабілітація при ушкодженнях кісток, суглобів нижньої кінцівки та таза	10	2		4		6
Тема 6. Фізична реабілітація при травмах та ушкодженнях хребта	12	2		4		6
<u>Змістовий модуль 3</u>						
Тема 7. Технічні засоби у фізичній реабілітації	10	2		2		4
Усього годин	90	16	-	28	-	46

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год
1.	Основи фізичної реабілітації. Засоби та методи обстеження та оцінки стану опорно-рухового апарату у фізичній реабілітації.	4
2.	Травми і ушкодження опорно-рухового апарату	2
3.	Загальні засади фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату	2
4.	Фізична реабілітація при ушкодженнях верхньої кінцівки	2
5.	Фізична реабілітація при ушкодженнях кісток, суглобів нижньої кінцівки та тазу	2
6.	Фізична реабілітація при травмах та ушкодженнях хребта	2
7.	Технічні засоби у фізичній реабілітації	2
	Разом	16

Лекція 1

Основи фізичної реабілітації. Засоби фізичної реабілітації. Засоби та методи обстеження та оцінки стану опорно-рухового апарату (4 год)

План лекції

1. Поняття реабілітації.
2. Загальні аспекти реабілітації, та їх характеристика. Місце фізичного реабілітолога в мультидисциплінарній команді.
3. Види втручань. Засоби та методи фізичної реабілітації.
4. Принципи обстеження хворого з травмою опорно-рухового апарату. Збір анамнезу, соматоскопія, антропометрія.
5. Дослідження стану та функцій опорно-рухового апарату. Суб'єктивні та об'єктивні методи обстеження. Гоніометрія. Поняття. Принципи вимірювання. Нормативні значення амплітуди рухів у великих суглобах. Обмеження рухливості в суглобах. Класифікація.
6. Мануальне м'язове тестування. Принципи застосування та документування результатів.

Основна література до лекції

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.
3. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.: іл.
4. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.
5. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц. Третье издание, перераб и доп.: Пер. с англ. /К. Букуп, Й. Букуп. - М.: Мед. лит., 2018 – 384 с.
6. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2012.– 208 с.

7. Проблеми оздоровчої фізичної культури та фізичної реабілітації [кол. монографія]. – Під ред. О.П. Романчука, В.В. Клапчука. – Одеса: Букаєв В.В., 2015. – 206 с.
8. Романчук О.П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі: [навч. посіб.]. – Одеса: Букаєв В.В., 2010 – 206 с
9. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) World Health Organization[Internet]. Available from: <http://www.who.int/classifications/icf/en/>
10. https://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/Guideline_standards_practice_complete.pdf
11. http://www.wfot.org/wfot2014/pdf/entry_level_competencies_draft.pdf

Лекція 2

Травми і ушкодження опорно-рухового апарату (2 год)

План лекції

1. Загальна характеристика травм.
2. Види травм опорно-рухового апарату. Класифікація. Загальні особливості перебігу
3. Пошкодження зв'язок, сухожилків, м'язів. Поняття. Характерні ознаки, скарги хворого. Методи лікування.
4. Вивихи, підвивихи. Поняття. Характерні ознаки, скарги хворих.
5. Переломи кісток. Класифікація. Характерні ознаки, скарги. Методи лікування.
6. Імобілізація, як метод лікування. Характеристика. Принципи застосування. Терміни імобілізації при різних травмах.

Література до лекції

1. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.: іл.
2. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.
3. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2012.– 208 с.

Лекція 3

Загальні засади фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату (2 год)

План лекції

1. Поняття про травматичний процес, травматичну хворобу. Фази травматичної хвороби.
2. Етапи та періоди реабілітації в травматології. Загальні принципи реабілітації в різні періоди. Протипокази. Поняття про руховий режим. Види втручань.
3. Особливості фізичної реабілітації при оперативних втручаннях

Література до лекції

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.
3. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et

al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.

4. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2012.– 208 с.

Лекція 4

Фізична реабілітація при ушкодженнях верхньої кінцівки (2 год)

План лекції

1. Фізична реабілітація при ушкодженнях плечового суглобу.
2. Поняття про імпіджмент синдром. Діагностика. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
3. Можливості фізичної реабілітації при звичних вивихах плеча. Особливості застосування терапевтичних вправ.
4. Фізична реабілітація при переломах різних ділянок плечової кістки, внутрішньосуглобових переломах ліктьового суглобу, променевої та ліктьової кісток, кісток кисті, ушкодженнях сухожилків кисті. Особливості застосування терапевтичних вправ. Засоби ФР. Контроль ефективності.

Література до лекції

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.
3. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.: іл.
4. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.
5. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц. Третье издание, перераб и доп.: Пер. с англ. /К. Букуп, Й. Букуп. - М.: Мед. лит., 2018 – 384 с.
6. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2012.– 208 с.

Лекція 5

Фізична реабілітація при ушкодженнях кісток, суглобів нижньої кінцівки та тазу (2 год)

План лекції

1. Фізична реабілітація при ушкодженнях нижньої кінцівки. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
2. Фізична реабілітація при травмах колінного суглобу (пошкодження менісків, хрестоподібних зв'язок), при травмах гомілковостопного суглобу, пошкодженнях ахілового сухожилка, переломах стегнової, велико- та малогомілкової кісток, кісток стопи.
3. Фізична реабілітація при переломах шийки стегна. Поняття про ендопротезування кульшового суглобу.
4. Фізична реабілітація при вивихах стегна. Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ.
5. Фізична реабілітація при пошкодженнях таза. Типи пошкоджень таза.

Ускладнення пошкоджень таза. Завдання та періоди реабілітації при консервативному та оперативному лікуванні.

Література до лекції

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.
3. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.: іл.
4. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.
5. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц. Третье издание, перераб и доп.: Пер. с англ. /К. Букуп, Й. Букуп. - М.: Мед. лит., 2018 – 384 с.
6. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2012.– 208 с.

Лекція 6

Фізична реабілітація при травмах та ушкодженнях хребта (2 год)

План лекції

1. Класифікація ушкоджень хребта. Діагностика.
2. Завдання та засоби фізичної реабілітації при неускладнених переломах хребта.
3. Поняття про вивихи та підвивихи хребців.
4. Функціональний метод лікування стабільних переломів хребта.
5. Терміни імобілізації при неускладнених переломах хребта.

Література до лекції

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.
3. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.: іл.
4. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.
5. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц. Третье издание, перераб и доп.: Пер. с англ. /К. Букуп, Й. Букуп. - М.: Мед. лит., 2018 – 384 с.
6. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2012.– 208 с.
7. Проблеми оздоровчої фізичної культури та фізичної реабілітації [кол.монографія]. – Під ред. О.П. Романчука, В.В. Клапчука. – Одеса: Букаєв В.В., 2015. – 206 с.

Лекція 7

Технічні засоби у фізичній реабілітації (2 год)

План лекції

1. Технічні засоби у фізичній реабілітації.
2. Вимоги до технічних засобів.

3. Ортезування. Класифікація ортезів. Покази. Особливості обстеження при призначенні ортезів. Обстеження ортезу, навчання при ортезуванні.
4. Поняття про протезування. Класифікація протезів. Покази. Протипокази. Навчання.
5. Допоміжні засоби пересування при травмах та ушкодженнях опорно-рухової системи.

Література до лекції

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.
3. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.: іл.
4. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год
1.	Фізична реабілітація в системі надання реабілітаційної допомоги при травмах опорно-рухового апарату.	2
2.	Засоби та методи обстеження та оцінки стану опорно-рухового апарату у фізичній реабілітації	4
3.	Засоби та методи втручань у фізичній реабілітації при ушкодженнях опорно-рухового апарату.	2
4.	Види травм опорно-рухового апарату. Класифікація травм. Принципи лікування	2
5.	Комплексна фізична реабілітація при травмах кісток та суглобів. Фази перебігу травматичного процесу. Періоди реабілітації.	4
6.	Комплексна фізична реабілітація при травмах кісток та суглобів верхньої кінцівки.	4
7.	Комплексна фізична реабілітація при травмах кульшового суглобу, стегна та тазу	2
8.	Комплексна фізична реабілітація при травмах колінного суглобу, гомілки, стопи, гомілково-стопного суглобу	2
9.	Комплексна фізична реабілітація при травмах та ушкодженнях хребта	4
10.	Комплексна фізична реабілітація після ампутацій кінцівок. Принципи навчання пацієнтів користуванню технічними засобами	2
	Підсумкове заняття з фізичної реабілітації в травматології	2
	Разом	28

7. Самостійна робота

№	Назва теми	К-сть
---	------------	-------

з/п		годин
1.	Фізична реабілітація в системі надання реабілітаційної допомоги при травмах опорно-рухового апарату. Засоби та методи обстеження та оцінки стану опорно-рухового апарату у фізичній реабілітації. Тестування. Оціночні шкали. Міжнародна класифікація функціонування, основні принципи застосування	12
2.	Травми і ушкодження опорно-рухового апарату. Класифікація. Перша допомога. Принципи та способи лікування.	8
3.	Засоби та методи відновного лікування при ушкодженнях опорно-рухового апарату. Роль фізичної реабілітації.	6
4.	Особливості фізичної реабілітації при травмах суглобів та діафізів трубчатих кісток верхньої кінцівки.	4
5.	Особливості фізичної реабілітації при травмах суглобів нижньої кінцівки. Поняття про ендопротезування	2
6.	Особливості фізичної реабілітації при переломах кісток нижньої кінцівки	2
7.	Особливості фізичної реабілітації при переломах тазу	2
8.	Особливості фізичної реабілітації при травмах хребта	6
9.	Особливості фізичної реабілітації після ампутацій кінцівок. Протезування. Допоміжні засоби пересування.	6
	Разом	46

8. Індивідуальні завдання - немає

9. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються лекції, презентації (ілюстрація, демонстрація), розповіді, пояснення, розв'язування ситуаційних задач, дискусія, консультації, робота студентів в наукових бібліотеках, колаборативне навчання, практико-орієнтоване навчання.

10. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у письмовий формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають виконання та оформлення ситуаційних задач.

Контроль самостійної роботи проводиться:

з лекційного матеріалу - шляхом перевірки конспектів;

з практичних занять - за допомогою перевірки виконаних завдань;

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів за модуль - 100 балів (100%).

Мінімальна кількість балів, за якою модуль вважають зданим - 61 бал (61%).

Система оцінювання за підсумками модуля

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (д/залік)	Сума
ЗМ ₁			ЗМ ₂					ЗМ ₃		
T ₁	T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	T ₆	T ₇	T ₈	T ₉		
7	7	7	7	7	7	7	7	4	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 - 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
68-74	D	задовільно
61-67	E	
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Презентації лекцій у форматі Power Point.

13. Рекомендована література

Основна:

О с н о в н а (базова)

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / Мухін В. М. – Видання третє, перероблене та доповнене. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
3. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.
4. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.: іл.
5. International classification of functioning, disability and health: ICF. Geneva, World Health Organization, 2001, 300 pages
6. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1280 p.

Д о д а т к о в а

1. Physical rehabilitation / Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz, George D. Fulk, 6th ed. – Philadelphia: F.A. Davis Company, 2014. – 1526 p.
2. Musculoskeletal Interventions. Techniques for Therapeutic Exercises / Barbara J. Hoogenboom, Michael L. Voight, William E. Prentice, 3d ed. – McGraw-Hill Education, 2014. – 1164 p.
3. Kathy Cikulin-Kulinski. Physical Therapy Clinical Handbook for PTAs / Kathy Cikulin-Kulinski, 3d ed. – US: Jones & Bartlett Learning, 2018. – 613 p.
4. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц. Третье издание, перераб и доп.: Пер. с англ. /К. Букуп, Й. Букуп. - М.: Мед. лит., 2018 – 384 с.
5. Вакуленко Л.О., Мисула І.Р., Левицька Л.В. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві: [навч. посіб.] / Л.О. Вакуленко, І.Р. Мисула, Л.В. Левицька / за заг. ред. Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2015 – 444с.

6. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2012.– 208 с.
7. Проблеми оздоровчої фізичної культури та фізичної реабілітації [кол.монографія]. – Під ред. О.П. Романчука, В.В. Клапчука. – Одеса: Букаєв В.В., 2015. – 206 с.
8. Романчук О.П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі: [навч. посіб.]. – Одеса: Букаєв В.В., 2010 – 206 с
9. Энока Р. М. Основы кинезиологии (перевод с английского). - К.: Олимпийская литература, 2000. - 399 с.

17. Інформаційні ресурси

1. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
2. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
3. Медична електронна бібліотека видань по фізичній реабілітації
4. https://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/Guideline_PTEducation_complete.pdf
5. https://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/Guideline_standards_practice_complete.pdf
6. http://www.wfot.org/wfot2014/pdf/entry_level_competencies_draft.pdf
7. <https://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>
8. Guidelines to Physical Therapist Practice [Internet]. АРТА. Available from: <https://www.scribd.com/doc/220740281/Guidelines-to-Physical-Therapist-Practice-APTA-1>
9. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) World Health Organization[Internet]. Available from: <http://www.who.int/classifications/icf/en/>
10. Бази тестів.

Запитання до заліку:

1. Поняття реабілітації. Загальні аспекти реабілітації, та їх характеристика.

2. Етапи та періоди реабілітації. Поняття про руховий режим. Види втручань.
3. Фізична реабілітація в системі надання реабілітаційної допомоги. Засоби та методи фізичної реабілітації. Покази та протипокази до застосування.
4. Основні форми застосування фізичних вправ. Поняття про процедуру лікувальної гімнастики.
5. Класифікація терапевтичних фізичних вправ. Їх характеристика.
6. Загальна характеристика травм. Поняття про травматичний процес, травматичну хворобу. Фази травматичної хвороби.
7. Види травм опорно-рухового апарату. Класифікація. Загальні особливості перебігу.
8. Принципи обстеження хворого з травмою опорно-рухового апарату. Збір анамнезу, соматоскопія, антропометрія.
9. Дослідження стану та функцій опорно-рухового апарату. Суб'єктивні та об'єктивні методи обстеження.
10. Гоніометрія. Поняття. Принципи вимірювання. Нормативні значення амплітуди рухів у великих суглобах. Обмеження рухливості в суглобах. Класифікація.
11. Мануальне м'язове тестування. Принципи застосування та документування результатів.
12. Оціночні шкали в практиці реабілітолога при травмах опорно-рухового апарату.
13. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ). Принципи застосування. Її роль в уніфікації засобів фізичної реабілітації.
14. Місце фізичного реабілітолога в мультидисциплінарній команді.
15. Пошкодження зв'язок, сухожилків, м'язів. Поняття. Характерні ознаки, скарги хворого. Методи лікування.
16. Вивихи, підвивихи. Поняття. Характерні ознаки, скарги хворих.
17. Переломи кісток. Класифікація. Характерні ознаки, скарги. Методи лікування.
18. Імобілізація, як метод лікування. Характеристика. Принципи застосування. Терміни імобілізації при різних травмах.
19. Періоди реабілітації в травматології. Загальні принципи реабілітації в травматології. Протипокази.

20. Застосування фізичної реабілітації в періоді іммобілізації. Завдання. Засоби, методи.
21. Застосування фізичної реабілітації в постіммобілізаційному періоді. Завдання. Засоби, методи.
22. Застосування фізичної реабілітації у відновному періоді. Завдання. Засоби, методи.
23. Особливості застосування фізичної реабілітації при оперативному лікуванні. Періодизація. Завдання. Засоби, методи.
24. Особливості застосування фізичної реабілітації в передопераційному періоді.
25. Особливості застосування фізичної реабілітації в післяопераційному періоді.
26. Фізична реабілітація при ушкодженнях верхньої кінцівки. Характеристика найчастіших ушкоджень. Особливості застосування терапевтичних вправ з урахуванням способу лікування (оперативного, консервативного)
27. Фізична реабілітація при ушкодженнях плечового суглобу. Поняття про імпіджмент синдром. Діагностика. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
28. Можливості фізичної реабілітації при звичних вивихах плеча. Особливості застосування терапевтичних вправ.
29. Фізична реабілітація при переломах різних ділянок плечової кістки. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
30. Фізична реабілітація при внутрішньосуглобових переломах ліктьового суглобу. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
31. Фізична реабілітація при переломах променевої та ліктьової кісток. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
32. Фізична реабілітація при переломах кісток кисті. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
33. Фізична реабілітація при ушкодженнях сухожилків кисті. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
34. Фізична реабілітація при ушкодженнях нижньої кінцівки. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.

35. Фізична реабілітація при травмах колінного суглобу (пошкодження менісків, хрестоподібних зв'язок). Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
36. Фізична реабілітація при травмах гомілково-стопного суглобу, пошкодженнях ахілового сухожилка. Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
37. Фізична реабілітація при переломах стегнової, велико- та малогомілкової кісток. Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
38. Фізична реабілітація при переломах шийки стегна. Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності. Поняття про ендопротезування кульшового суглобу.
39. Фізична реабілітація при вивихах стегна. Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
40. Фізична реабілітація при переломах кісток стопи. Діагностика. Особливості застосування терапевтичних вправ. Періоди. Засоби ФР. Контроль ефективності.
41. Фізична реабілітація при пошкодженнях таза. Типи пошкоджень таза. Ускладнення пошкоджень таза. Завдання та періоди реабілітації при консервативному та оперативному лікуванні. Засоби ФР. Контроль ефективності.
42. Фізична реабілітація при ушкодженнях хребта. Класифікація ушкоджень хребта. Діагностика. Завдання та засоби фізичної реабілітації при неускладнених переломах хребта. Поняття про вивихи та підвивихи хребців.
43. Функціональний метод лікування стабільних переломів хребта. Терміни іммобілізації при неускладнених переломах хребта.
44. Технічні засоби у фізичній реабілітації. Вимоги до технічних засобів.
45. Ортезування. Класифікація ортезів. Покази. Особливості обстеження при призначенні ортезів. Обстеження ортезу, навчання при ортезуванні.
46. Поняття про протезування. Класифікація протезів. Покази. Протипокази. Навчання.
47. Допоміжні засоби пересування при травмах та ушкодженнях опорно-рухової системи.